

Robotti-sana historiaa

Pekka Ritamäki

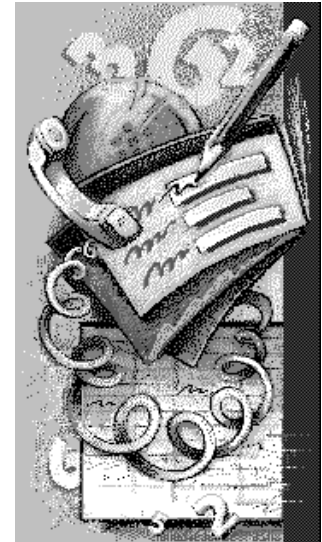
Suomen Robottiyhdistys

Yleisesti luullaan, että tšekkiläinen kirjailija Karl Capekin on keksinyt robotti sanan slaavilaisissa kielissä esiintyvistä sanasta rabota, tehdä työtä. Robotti sanaa keksimistä käsitellään artikkelissa ”The Author of Robotics Defens Himself- Karl Capek, Lidnove novi ny, 9, kesäkuuta 1935, käännös Ben Comrada tšekistä englanniksi:

*Capek itse kertoo eräässä kirjeessään kysyneensä veljeltään miksi hän kutsuisi keinoitekoisia työläisiä. Josef ehdotti aluksi Labori, mutta se ei oikein ollut sopivan tuntuinen ja hän ehdotti uudestaan ”kutsu niitä **roboteiksi**”.*

Robotti sanan keksijä onkin siis Josef Capek eikä Karel Capek.

Robotikka-sanaa (Robotics) käytti ensimmäisen kerran venäläis-amerikkalainen tutkija Isaac Asimov (1920-1992) vuonna 1942 pienessä kirjasessaan ”Runaround”. Hänen kuuluisin tarinansa julkaistiin 1950 nimellä ”I, Robot”. Näissä hän määritteli kolme kuuluisaa robottilakiaan, jotka käsittelevät robottien ja ihmisten välistä suhdetta. Myöhemmin hän lisäsi vielä lain nolla.

Laki nolla

Robotti ei saa vahingoittaa ihmistä tai sallia ihmistä vahingoitettavan.

Muut lait ovat tämän saman lain toisintoja ja mielestäni kuvastavat ihmisten pelkoja tuntematonta kohtaan. Näillä laeilla ei ole enää merkitystä.

Lisätietoja:

Clarke, Roger, “Asimov’s Laws for Robotics: implications for Information Technology”, Part 1 and Part 2 Computer, December 1993 sivut 53-61 ja Computer , January 1994, sivut 57-65